

מדינת ישראל
הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

18 יוני, 2018

חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 54), התשע"ח-2018
שקיפות תשלומים בעסקה מתמשכת –
הנחיית ממונה

1. ביום 25.6.18 ייכנס לתוקף תיקון מס' 54 לחוק הגנת הצרכן, התשע"ח-2018 (להלן – התיקון).
2. מטרת התיקון היא להגביר את שקיפות החיובים ומתן מידע לצרכן בכל הנוגע לשירותים שבגינם נגבה ממנו תשלום קבוע שאינו תלוי בהיקף השימוש שלו בשירות, מתוך מטרה שתשלומים אלה לא יהיו שרירותיים וישקפו עלויות קבועות אמתיות, כגון עלויות תחזוקה ובטיחות.
3. התיקון מוסיף את סעיף קטן (ב) לסעיף 13 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן - החוק), הן במשלוח חשבוניות והודעות תשלום לצרכן. סעיפים קטנים (א) ו- (ב) דנים בחובה לשלוח בעסקה מתמשכת, שהחיוב בה הוא לפי הרשאה (חיוב חשבון או כרטיס אשראי), פירוט תשלומים או העתק חשבוניות אחת לשישה חודשים לפחות. סעיף קטן (ב1) דן בחובה לשלוח בעסקה מתמשכת (לאו דווקא כזו שהחיוב הוא לפי הרשאה כאמור), בחודש מרץ בכל שנה הודעה ובה פירוט חיובים (סכומם הכולל), לרבות חיובים בשל עסקאות נלוות לעסקה המתמשכת ויתרת חובות.
4. התיקון כאמור מוסיף את סעיף קטן (ב3) וקובע את החובה של העוסק בעסקה מתמשכת, לרבות בעסקה לאספקת גז בין צרכן גז לספק גז, אשר גובה תשלום קבוע, לפרט בחשבונית או בהודעת התשלום הנשלחת לצרכן, את מרכיבי אותו התשלום הקבוע ואת סכומם.
5. עוד קובע התיקון כי עוסק אשר לא יפרט את מרכיבי התשלום הקבוע לצרכן, לא יהיה רשאי לגבות מהצרכן את אותו תשלום קבוע.
6. תשלום קבוע מוגדר בסעיף כ"תשלום נפרד מהתשלום על פי היקף הצריכה או השימוש שעושה צרכן בטובין או בשירותים שהעוסק מספק לו או תשלום נלווה לתשלום על פי היקף כאמור, יהיה כינויים אשר יהיה".
7. במסגרת דיונים וועדת הכלכלה נדונה השאלה מהו תשלום קבוע ועל אילו עסקאות תחול הוראת הסעיף. לבסוף הוחלט כי התיקון לחוק (סעיף קטן (ב3)) יחול למעשה רק על עסקאות שלהן שני מרכיבי תשלום. מרכיב אחד הוא תשלום בגין היקף שימוש, כאשר הסכום נקבע על פי יחידות מידה מקובלות באותו שירות ובהכפלת הכמות שנצרכה או נעשה בה שימוש. מרכיב שני הוא תשלום שאינו תלוי בהיקף השימוש כאמור ועל כן מכונה תשלום קבוע.
8. במסגרת דיוני הוועדה הוחלט בסופו של דבר כי התיקון לחוק לא יחול על עסקאות מתמשכות אשר מתומחרות כמחיר חודשי כולל (ידוע גם כ"חבילה") ואשר מאפשרות לצרכן לצרוך שירות שהתשלום בגינו הוא אותו מחיר חודשי ללא קשר לשאלה כמה צרך הצרכן בכל חודש (יש לציין כי "חבילות" בדרך כלל קיימת מכסה, שחריגה ממנה מחייבת תשלום נוסף בתעריף אחר). עסקאות

לשכת הממונה |

בית השנהב, בניין B רח' בית הדפוס 12 גבעת שאול, ירושלים | טלפון: 02-5396021 | פקס: 02-5672032
michaela@fta.gov.il | מען למכתבים: קריית הממשלה, בניין ג'נרי 1 רח' בנק ישראל 5 ירושלים, 9195021

מדינת ישראל הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

שהן חבילות מוכרות בתחום התקשורת כגון, חבילת ערוצי טלוויזיה במחיר חודשי כולל, חבילה סלולרית הכוללת שיחות, גלישה ומסרונים במחיר חודשי כולל. בסוגי עסקאות אלו, אין משמעות לכמות הצריכה/שימוש של הצרכן בשירות והוא משלם את אותו מחיר חודשי כולל, בין אם עשה שימוש מועט ובין אם עשה שימוש מדי יום (ובלבד שלא חרג ממכסה שנקבעה על ידי העוסק).

9. למעשה מכוון התיקון לחול על שירותים אשר תשלום עבורם נגבה בראש ובראשונה על פי היקף השימוש/צריכה שעושה הצרכן בשירות. ישנו תעריף עבור יחידת המידה הנהוגה והסכום הכולל החודשי או הדו חודשי נקבע קודם כל על פי מכפלת יחידות המידה שנצרכו והתעריף של יחידת המידה הבודדת. אלא שבעסקאות כאלו נהוג לחייב ברכיב תשלום נפרד או נלווה (לא בהכרח חייבת להיות תלות בין שני הרכיבים), בין אם מדי מועד חיוב ובין בהתקיים נסיבות מסוימות (למשל כאשר נעשה שימוש בשירות מתחת לכמות מסוימת), אשר הינו עלום לצרכן בוודאי לאור הרכיב אשר סכמו נקבע לפי היקף השימוש או הצריכה.

10. יובהר כי התיקון לחוק אינו מתערב בגובה הרכיב הקבוע ואינו אוסר על גבייתו אלא מחייב את העוסק הגובה אותו בשקיפות. לפיכך קובע התיקון כי על העוסק הגובה רכיב קבוע כאמור לעיל, לפרט בחשבונית או בהודעת התשלום מהם מרכיבי התשלום הקבוע ואת סכמו של כל מרכיב תשלום (הסכום שנגבה מהצרכן ולא עלותו לעוסק).

11. הפרת סעיף 13(ב3) קרי, גבית תשלום קבוע ללא פירוט כאמור, היא הפרה שבגינה ניתן להטיל עיצום כספי במדרג הנמוך – בסכום של 22,000 שקלים חדשים, ואם העוסק אינו תאגיד – בסכום של 7,000 שקלים חדשים.

מיכאל אטלן, עו"ד

הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן